

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Haldokló jelszavak

Szana Zsigmond nem szánta nemzetgazdasági essaynek a gyárosok közgyűlésén tartott megnyitó beszédét, de: hogy több szemnek irta, mint amennyi fülnek elmondotta, — azt hamar elárulják azok a témafelvetései, amelyek már tulesnek egy gyáripari év revüjének keretén. És dehogy is lehet csodálkozni ezen. Ma szinte minden ember kötel-sségszerűen — még ha nem is áll prominens társadalmi polcon — állást foglal olyan világgjelensége kel szemben is, amelyek mellett (egy egészségesebb korban) felelősen haladhatott el. Ma rákényszerül szinte minden ember, hogy egy kicsit nemzetgazdász, egy kicsit filozofus, egy kicsit történetpolitikus, még arra is, hogy próféta legyen. Csak úgy a maga számára. Magasabb oromra feljutott embertől pedig egyenesen megkövetelhető, hogy referáljon nekünk mindenképp, amik színtelikusán, éppen csak magasabb ormokról láthatók.

Szana referátuma meglep gondolati gazdagságával. Hogy a saját metierje erületeiről hozott gondolatai, a kiterlebbek, az életszerűbbek, a meggyőzőbbek, az csak természetes. Amit a bőrén tanul az ember, azt a legjobb tudja. Hogy sajátos viszonyaink között mennyi energia „puffan el” meddő feladatok m goldására, hogy a közüzemek lanyha szuperációja milyen munkakedvrontó és eredménykárosító halással jár, hogy a stabilizálatlan valuta (néhány kivételével) mindenki másnak a zsebe rovására megy, — mindezekben a dolgokban a magunk szomorú sejtéseit Szana utasos szavakkal tudja meggyőzőlésekké erősíteni.

A Substanzwerttheorie alkonyában s hiszünk, bár hiszen ez a teoria csak ad hoc használatra konstruált és mint a mór, megtevén kötelességét, — sajnálat nélkül mehet. A sivatagba állított luksuszszálloda nem fog megbukni. Tulajdonosának arancsiái vannak, hogy telepítések erveltelnek, szárnyvasutak stb. . . . És orvosi bizonylatok is szereztek, hogy sehol olyan jó levegő nincs, mint a sivatagban . . .)

Mert tréfán kiöül, mi hiszünk a értékáltrőszben ma is. Szana gondolata bizonytal Stinnes bukása körül árhathott. Holott kisebb és nagyobb értékáltrőszök élnek boldogan (minnél boldogtalanabban). Persze nem mind alakult meg alapszabályszerűen, e annál jogerősebben.

Legsúlyosabb és legerősebb szavait Szana akkor találja meg, mikor államgazdasági tévedésekre kell rámutatnia. A magángazdaság életébe való kompetens beavatkozást száz perentes szigorral bírálja el. És bizonyára csak hely és idő befolyásolták, hogy csak a termelés eg, ik faktorát lető beavatkozásokat emlegette fel.

Szana megnyitójának olvasóját ilán csak egy ponton éri valami salódás. Mikor a szellem prioritááról beszél. Ott sem talán abban olt a csalódásunk, hogy végérvényes

ítéletet mond egy le nem zárt történelmi korszak felett . . . Dehogy! Inkább talán az hiányzik, hogy nem mondja el azt, amit mi szerettünk volna hallani. Egy hitvallást a szellem és az egyéniség joga mellett!

És nem külföldi relációkban. Sőt, itt, Erdélyre vonatkoztatva. Sehol nagyobb szükség ilyen hitvallásra. És a Szana-gondolatokkal súlyos megnyitója micsoda kitűnő kerete lehelte volna. Osvát Kálmán.

Rablógyilkost fogtak Temesvárott

Jugoszláviából Temesvárra szökött, de letartóztatták

Temesvár, június 16.

Lezüllött, rongyos alak ögyelgett tegnap a Scudier-parkban, talán éhes gyomorral és talán lelkiismeretfurdalásokkal. Toma György állambiztonsági detektív éppen akkor tájt szelte keresztül a parkot. Jó detektív sohasem tudja, merről, honnan és mikor adódik valami. Ez a züllött, rongyos alak magára vont a figyelmét.

— Hova való? Mit csinál? Merről jött? — zúgtak a detektív szájáról a kérdések.

A kérdezett meglepetve válaszolt. Bátorralanul, gyámoltalanul adta elő Toma detektívnek, hogy a Szegeden állomásozó magyar gyalogezred katonája, de megunt a magyar katonáskodást és mivel nem akarták leszerelni, átszökött Romániába.

Hogyan, — folytatta a detektív — maga Jugoszlávián át jött Romániába és nem fogták el két ország határán? Megkínálta cigarettával és a gyanus ember jól érezte magát, azt hitte, hogy a hatósági embert lépre csalta.

Toma azonban nem azért detektív, hogy könnyen higgyen. Bevitte az embert a szigurancára. Ott valatni kezdte és épületes dolgok kerültek napfényre. Kitudódott, hogy Toma nagyszerű fogást csinált, mert a gyanus külsejű ember azonos Jovits Vasza jugoszláviai rabbal, aki rablógyilkosság miatt tízenöt évi fegyházra van jogerősen elítélve és megszökött a mitrovicai fegyházból. A megszökött rablógyilkost a kiadatási eljárás formalitái után átadják Jugoszláviának.

A Déli Hirlap leleplezése

alaján Temesvárott elfogtak egy csehszlovákiai kereskedőt

Temesvár, június 16.

A Déli Hirlap tegnap beregszászi jelentés alapján megírta, hogy egy Engelberger Ferenc nevű kereskedő kétes ügyletei miatt kénytelen volt Beregszászt elhagyni és Temesvárott tartózkodik feleségével együtt, hitelezői pedig a beregszászi törvényszéken büntető feljelentést tettek ellene. A temesvári sziguranca a Déli Hirlap jelentése nyomán nyomozni kezdett. Engelberger Ferenc után Temesvárott és csakhamar ráakadtak Engelberger Ferencnére Holló-utca 37. szám alatti lakásán, Engelberger Ferencre pedig a Lloyd-kávéházban. Délután hallgatta ki a gyanusított-

takat Popescu állambiztonsági vezérfelügyelőhelyettes. Engelberger igazolta, hogy Csehszlovákiából kiutasították, beismerte, hogy a butorait tényleg elhozta, amelyeket annak idején a hitelezőinek fedezetül lekötött, de azt állítja, hogy e tekintetben közte és hitelezői között békés uton egyezés jött létre. Hajlandó, amíg az ügy tisztázást nyer, a hitelezők követelését letétbe helyezni. Popescu vezérfelügyelő az ügyet áttette a temesvári ügyészséghez, addig azonban felügyelet alatt tartja Engelberger Ferencet és feleségét. Elismerés illeti a temesvári állambiztonsági hivatal közegeit, akik gyorsan és pontosan teljesítik kötelességüket.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2:20 Párisban 15:50

Temesvári magánforgalom június 16-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság beírósi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 231:5, angol font 1131, francia frank 6:52, svájci frank 45:—, belga frank 6:65, líra 8:30, szokol 6:90, dinár 4:12, magyar korona 306 osztrák silling 32:75, márka 55:35, hollandi forint 94

Terményárak:

Buza 970, zab 550, árpa 520, rozs 580, tengeri 485 métermázsánként ab feladóállomás

Lesz hus Temesvárott

a mézárosok sztrájkja dacára is

Temesvár, június 16.

Négy órán keresztül foglalkozott tegnap délután Temesvár állandó válsztmánya a szőnyegen levő aktuális városi ügyekkel. Dobosan János dr. főpolgármester elnökölt a felszólalásokban és élénk hangulatu vitákban gazdag ülésen, amelynek kiemelkedő pontját Temesvár husellátásának kérdése képezte. A város ugyanis mintegy kétezer darab sertés vágására ajánlatot kapott és az ajánlattevők hajlandók a jelenlegi makszimális áron a város közönségét sertésussal ellátni. Ezt az ajánlatot a város beható tanulmányozás tárgyává teszi és már a pénteki ülésben döntést is hoz. Nem érdektelen az a jelenség sem, hogy a város mézárosai nem akarnak előállatot vágni, mégis van a közönségnek oly rétege, amely ennek ellére nem szenved hushányban. Felmerült az a feltevés, hogy természetesen nagyobb ár mellett ezt a hus a közönség egy része vidéki vágatások révén kapja meg Temesvárott, ami semmi körülmények között nem engedhető meg. Egyebként számos környékbeli mézárosok érdeklődött a város vezetőségénél, vajjon nem jöhetne-e be Temesvárra, mert itt hajlandó volna a hatósági árak mellett a közönség husellátását biztosítani.

Pusztító vihar tombolt

tegnap az egész világon végig

Temesvár, június 16.

A viharos, fergegekben és zivatarkban gazdag időjárás, amely már hetek óta Európaszerte dühög, tegnap kora délután az elemek pusztító erejével vonult el Temesvár felett. Déli két óra után hirtelen olyan hatalmas erejű vihar támadt, amely cégtáblákat szakított le, kisebb fákat gyökerestül tépett ki és több helyen a kéményeket is erősen megrongálta. A tomboló szélvész egymáshoz csapdosta a villamosvezetékeket, a város több helyén órák hosszat tartó rövidzárlat keletkezett, a villamosok jókora ideig kényszerveszteglésre voltak itélve. A villanytelep emberei egész délután keresték a vezetékeken esett hibákat. A vihar pusztításairól érkeznek jelentések a megyéből is.

Budapesti jelentés szerint Szerecs község felett tegnap szintén vihar vonult el, amely az ottani cukorgyárban rövidzárlatot okozott. A mülomban tűz ütött ki, amely az épületet elhamvasztotta. A kár három milliárd korona. A zivatar, amely két órán keresztül tombolt, a környékbeli természetben mérhetetlen károkat okozott.

Newyorki távirat arról számol be, hogy Indiana és Illinois államokban a forgószél vasuti hidakat döntött romba és teljesen megsemmisítette az idei termést. Az istenitéletszerű időnek harminc ember esett áldozatul, míg több százan megsebesültek. Az anyagi kár meghaladja az egy millió dollárt.

Gyilkos utonállók

kifosztottak egy pénztáskát autót
Athén, június 15.

Felelevenedik a görög rablóromantika, amely számos vakmerő utonállást és fosztogatást jegyzett fel a klasszikus hellén földön. Legújabb athéni jelentés szerint a Trenvezából Janinába vezető országúton játszódtott le az elszánt rablótámadás. A tettesek az uton megtámadtak egy rendes sebességgel haladó automobilt, amely tizenötmillió drachma értékű bankjegyet szállított. A tettesek az autót kíséretében volt egy egész őrcsapat, amely azonban a rablókat nem riasztotta vissza. Fegyveres támadást intéztek a csendőrökből és banktisztviselőkből álló kíséret ellen, három csendőrt és három banktisztviselőt kiméletlenül legyilkoltak, az autót millióival pedig elszöktek. A rendőrség a rablógyilkosok nyomában van.

Stolz Ágoston

Temesvár, június 16.

A régi temesvári polgári társadalomnak sulyos gyászja van. Abból az egyre ritkuló sorból dőlt ki ismét egy tekintélyes törzs, amely sor adta meg évtizedek előtt Temesvár dolgos és puritán gondolkodású társadalmának falankszát. Stolz Ágoston, a Temesvári Első Takarékpénztárnak kerek ötven éven át volt tisztakezü munkása, a csendes visszavonultság hangtalan napjaiban rövid szenvedés után meghalt. Stolz Ágoston 1875-ben lépett a Temesvári Első Takarékpénztár köztelékébe, szerény kezdő tisztviselőből hamarosan főkönyvelő, vezértitkár, 1906-ban pedig ügyvezető igazgató lett. Ezt a felelősségteljes állást az 1911. év végéig töltötte be, azóta pedig mint igazgatósági tag tartotta fenn szoros kapcsolatát és értékes munkásságát azon intézet irányában, amelynek ötven esztendő szentelt. A gyárvárosi Telekház-utcában levő házában élt Stolz Ágoston szerényen, itt szenvedte halálos betegségének aránylag rövid idejét és innen megy végbe a temetés ma délután hat órakor a gyárvárosi katolikus temetőbe. A Gyárvárosi társadalmi életében élénk és népszerű szerepet vitt, előzékeny modora számos barátot szerzett neki. A Temesvári Első Takarékpénztár a ravatalra koszorút helyezett és külön gyászjelentést adott ki.

Stolz Ágoston, akit hetvenkét éves korában ért utól a halál, nem volt családos ember. Soha nem házasodott és háztartását Arzenovic névű házvezetőnője látta el. Az elhunyt végrendeletet készítette és eszerint mintegy három millió leit kitevő vagyonát felerészben a sváb-német népközösségnek, felerészben pedig a gyárvárosi katolikus hitközségnek hagyta. A hagyatékot a Temesvári Első Takarékpénztár kezeli az elhunyt végakaratainak szellemében. Házvezetőnőjének élete végéig havonta három ezer leit hagyományozott. Végrendeleti végrehajtónak Poyzl Ferenc drt jelölte meg az elhalt.

Uj szenátorok. Bukarestből jelentik: A legfelsőbb semmitőszék szenátorokká proklamálta Prezan tábornokot, Románia volt vezérkari főnökét, és Inculet volt minisztert.

A kisebbségi mandátumok sorsa. Bukarestből jelentik: Goga belügyminiszter előtt megjelent a szászok küldöttsége, amely arra kérte a minisztert, hogy a kormány listáján sorra következő két szász jelöltet juttassa a kormány mandátumhoz a néppárt jelöltjeinek lemondása következtében. A Magyar Párt küldöttsége szintén megjelent Goga miniszter előtt és megnyugtatót kért arra vonatkozólag, hogy a magyar képviselői mandátumok közül egyet sem fognak megsemmisíteni.

A magyar színészet kalandorai

méltó fogadtatásban fognak részesülni

Kolozsvár, június 16.

A Magyar Párt elnöki tanácsa ma ülést tart, amelyen többek között tárgyalni fogják az ujszínházi koncessziók ügyét is. A Magyar Párt főtitkársága tudósítónk előtt odanyilatkozott, hogy a koncessziókért folyó immorális tülekedést mélyen elítéli és a párt részéről mindent meg fognak tenni abban az

irányban, hogy a magyar színi kultúra kalandorai kellő fogadtatásban részesüljenek. Egyébként a Magyar Párthoz is több beadvány érkezett úgy a színigazgatók, mint a színészek részéről. A párt illetékes személyekhez fordult információért és a beérkezett jelentések alapján fogja Bukarestben véleményét előterjeszteni.

A temesi Mantu bandája

hosszas nyomozás után hurokra került

Temesvár, június 16.

Élénk emlékezetben vannak még azok a sorozatos rablótámadások, amelyeket tavasz elején különböző temesmegyei községekben véghezvittek. Így Mosnica, majd Román-szentmihályon fosztottak ki embereket. A nyomozás nem vezetett eredményre. A temesvári rendőrség a bánlaki és szakálházai csendőrséggel karöltve tovább nyomozott és három havi munkájukat

siker koronázta.

A nyomozás szálai Nagytopolj községbe vezettek. Itt megállapítást nyert, hogy a községet terror alatt tartotta két ember: a nagy és a kis Mantu, ahogy őket a nép elkeresztelte. A nagy Mantu azonos volt Vasa Lifa sokszorosán körözött lótolvajjal, aki amikor már érezte, hogy a hurok szorul a nyaka körül, át akart szökni Jugoszláviába sógorával a kis Mantuval Papalapy Györggyel együtt. Menekülése közben azonban

agyonlőtték.

A kis Mantunak sikerült a szökés és azóta Jugoszláviában bujdosik. Ez öt héttel ezelőtt történt és azóta nem tudnak Papalapyról semmit. Ekkor nyilvánvaló lett, hogy csak

Közjegyzői kinevezése megsemmisítése

miatt folyik a per a temesvári táblánál

Temesvár, június 16.

Háromszori elnapolás után tegnap végre érdemben tárgyalta a temesvári tábla mint közigazgatási bíróság a liberális kormány utolsó napjaiban eszközölt újabb közjegyzői kinevezések ellen beadott panaszokat. Öt közjegyzői kinevezést támadtak meg az érdekelt közjegyzők, val mint ehhez csatlakozott a temesvári közjegyzői kamara is. Pascu István dr. orsovai közjegyző, Bradicianu Mihály dr.-nak bozovicsi, Petrik Kornél dr. boksáni közjegyző, Luta Kornél dr.-nak resicai, Sincai Traian dr. és társai aradi közjegyzők, Bogdan Virgil dr.-nak aradi és Gaitia Valér dr. Nagyszentmiklósi, Ardelean János dr.-nak nagyszentmiklósi közjegyzővé való kinevezését

támadták meg,

illetve sérelmesnek találták az ezeken a helyeken létesített új közjegyzői állások felállítását.

A tárgyalás iránt szokatlan érdeklődés nyilvánult meg. A tárgyalóterem tele jogászokkal és közjegyzőkkel. A közigazgatósági bíróság tagjai Dumitrescu táblai tanácselnök, Perietianu és Lahovary szavazóbírák, az igazságügy-miniszter Murarescu Vichentie dr. államügyvéd képviseli, míg az érdekelt közjegyzők nagyrésze személyesen jelent meg. Először afelől folyt a vita, hogy külön-külön tárgyalják-e az egyes panaszokat vagy pedig egybegyűjtve azokat. Chiroi Demeter dr. kamarai dékán felszólalása után a közigazgatási bíróság elhatározta, hogy meghallgatja mindegyik közjegyző felszólalását, de érdemben

ez a két elvetemült gazember lehetett a titokzatos mosnicai és román-szentmihályi látogató, akiknek jól szervezett bandájuk volt.

A rablóbanda a forradalom óta rendszeresen folytatta lólopásait és bizonyos, hogy a fel nem derített

gyilkosságok,

lopások is az ő lelküket terhelik. Ezideig tizenhét gyanúsítottat tartóztattak le. Közöttük van a két festvépár: Carabas Mária és Elena, a nagy és a kis Mantunak hites felesége, valamint az anyjuk Carabas Mariora. A Carabaszban tartott házkutatások szenzációs eredménnyel jártak. Három szekrény holmit, legfinomabb szőttes parasztruhát, edényeket, ezüstöt, aranyat, gyöngyöket és értékes holmikát találtak.

Bizonyos, hogy a csendőrségnek a temesvári rendőrség bünyügyi osztályával az egész szerb és román Bánságra kiterjedő hatalmas és jól szervezett rablóbandát sikerült

ártalmatlanná tenni,

amely valószínűleg a múlt év őszén a gyárvárosi Vajda-féle betörést is elkövette. Bünlajstromukat most állítja össze a rendőrség.

egységesen dönt

a panaszok ügyében.

Az első felszólaló Pascu István dr. orsovai közjegyző volt, aki hangzaltta, hogy a kinevezés ellenkezik az 1874. évi és még érvényben lévő közjegyzői törvénnyel, amely határozottan kimondja, hogy az igazságügy-miniszter a törvényelőirta formaságokat köteles betartani a közjegyzői kinevezéseknél. Ha ezt elmulasztja, a közjegyzői intézmény teljesen demoralizálódik, politikai érdemeket jutalmaznak vele és ezzel a közjegyzőnek az anyagi függetlenségét kockáztatják. Beszéde további során kimutatta, hogy az új bozovicsi közjegyzőség

létesítése törvényellenes,

másrészt léteiben támadja meg az orsovai közjegyzőt, mert a vidék szegény. Kéri a kinevezés megsemmisítését.

Murarescu dr. szerint a közjegyzők kinevezése az igazságügy-miniszter szuverén joga. Igaz, hogy a törvény a közjegyzői kamara véleményéhez és pályázathoz köti a közjegyzői állás elnyerését, de az igazságügy-miniszter dönt.

Sincai Traian dr. aradi közjegyző kimutatta, hogy az új negyedik arad- városi közjegyzőség létesítése alkotmányellenes és azzal csak politikai érdemeket akartak jutalmazni.

Murarescu dr. szerint, ha alkotmányellenes a közjegyzői kinevezés, akkor ez az ügy már nem tartozik a közigazgatási bíróság, hanem a legfelsőbb

semmitőszék elé.

Majd Petric Kornél dr. boksáni, Gaitia Valér dr. nagyszentmiklósi közjegyzők adták elő panaszukat az

ujjonnan rendszeresített közjegyzői állások miatt. Külön érdekességet képezett, hogy Anuica Aurél dr. Bradiceanu dr. képviselője napi kétezer leles kártérítési kérelmet jelentett be, mert a megtámadás miatt nem tudta hivatalát elfoglalni. Licharetiu Paraschiv dr. Luta Kornél revében szólalt fel.

Ekkor már déli egy óra volt és az elnök a tárgyalást délután négy órára napolta el. A délutáni tárgyaláson Chiroi dr. a temesvári közjegyzői kamara dékánja szólalt fel, aki

hivatalból támadja meg

az új közjegyzői kinevezéseket. Ugy az új közjegyzői állások rendszeresítése, valamint a kinevezések sértik a kamara autonómiáját. Az új kinevezéseket kéri megsemmisíteni, mert az igazságügy-miniszter úgy az új állások kreálása körül, mint a kinevezések eszközésével a kamarát nem kérdezte meg és ahol megkérdezte, a kamara véleménye ellenére eszközölte azokat.

Murarescu Vichentie dr. kincstári ügyész kéri a közigazgatási bíróságot, hogy

utasítsa el

a megámadókat, másrészt tekintettel arra, hogy nagyrészt alkotmányellenességet vélnek látni a kinevezésekben, mondja illetékelenségét az ügy elbírálására és utasítsa a panaszolókat a semmitőszékhez. A tábla ezután döntésre vonult vissza. A tábla rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy tekintettel a nagy anyagra, amelyet ebben a feletle fogas kérdésben tanulmányozni kell, június huszonketedikére halasztja el az ítélet kihirdetését.

Revolvers rablótámadás

mely a rabló öngyilkosságával végződik

Prága, június 15.

A Kluge-féle csokoládégyár elárúsító üzletébe tegnap délután, amikor az elárúsító egyedül volt az üzletben, bejött egy fiatalember, aki két koronáért csokoládét vásárolt. Amikor az elárúsító vissza akart adni a pénzből, a fiatalember revolvert rántott és rálőtt, de a golyó célt tévesztett. Az elárúsító hirtelen lehajolt a pult mögé, mire a támadó még egy lövést adott le, de ez sem talált. A lövések zajára figyelmes lett a közelben posztoló rendőr, aki benyitott az üzletbe. Erre a rabló annyira megijedt, hogy maga ellen fordította a fegyvert és főbelölte magát. Súlyos sérüléssel szállították a kórházba. A rendőrség megállapította, hogy a támadó Praehensky József lakatossegéd, akit hetek óta keresnek néhány hónap előtt elkövetett rablógyilkosság miatt. A gonosztevő életbenmaradásához nincs remény.

Mindenki maradhat

az országban, aki hasznos munkát fejt ki

Bukarest, június 16.

Az idegenek ellenőrzésének megkezdésével kapcsolatban a Rador tudósítója felvilágosítást kért a munkaügyi minisztériumban, ahol a munkaügyi vezérigazgató a következő nyilatkozatot tette:

— Meg vagyok elégedve az idegenek revíziójának eddigi lefolyásával. Nagyon kevés panasz érkezett hozzánk eddig és biztosak vagyunk abban, ha utasításainkat követik, mindenki meg lesz az eredménnyel elégedve. Nem tagadjuk meg a tartózkodási engedély meghosszabbítását senkitől sem, kivéve azokat, akik illegális uton jutottak be az országba. Akik legális uton jöttek ugyan be, de idejében nem hosszabbították meg a tartózkodási engedélyt, ezek is megkaphatják a meghosszabbítást, ha mulasztásukat indokolni tudják és megfizetik a rájuk kirótt bírságot. A legnagyobb jóakarat fogunk eljárni és megadjuk a tartózkodási engedélyt mindenkinek, aki az ország javára lehet és működési körében hasznos munkát fejt ki.

A vezérigazgató ezután elmondotta, hogy az új meghosszabbítás 1927. évi június hó elsejéig szól, amikor is újabb revízióra kerül a sor.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaza St. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

A teljes egység

szelleme vezeti a kisántánt konferenciát

Bukarest, június 16.

Mitilineu külügyminiszter elutazása előtt fogadta a Rador távirati ügynökség munkatársát, akinek a következőket mondta:

— Nagyon nehéz részleteket mondani, vagy valami fontosat közölni azokról a kérdésekről, amelyek a kisántánt mostani konferenciáján megbeszélésre kerülnek. Csak annyit mondhatok, hogy meg fogjuk vizsgálni a Genfben legutóbb megvitatott kérdéseket és azokat, amelyek a Népszövetség szeptemberi ülészakájának napirendjén szerepelnek. Szóba kerülnek továbbá mindazok az általános jellegű politikai problémák, amelyek a kisántánt államait közelebbről érdeklik. Az a tény, hogy vasárnap meghoszábitottuk a kisántánt szerződését legjobb bizonyíték arra, hogy a konferenciára már a legtehetősebb egység szellemétől áthatva megyünk.

— A Magyar Nőegylet leánytagozata e hó 16-án szerdán délután 7 órakor a Józsefvárosi Polgári Kör (Elite-kávéház fölött) helyiségében megbeszélést tart, melyre az érdeklődő magyar leányok — felekezetre való különbség nélkül — minél nagyobb számban megjelenni felkértek.

— A polgármester látogatása a városi üzemknél. Dobosan János dr. főpolgármester tegnap délelőtt meglátogatta a városi köztisztviselői hivatalát és a temetkezési vállalatot. A látottak teljes megelégedésével találkoztak. Különösen elismeréssel nyilatkoztak a temetkezési vállalat kifogástalan vezetéséről, mert meggyőződött róla, hogy más városokhoz viszonyítva, nálunk a legmértányosabb és legolcsóbb alapon történik a temetési költségek felszámítása. Szépen halad az új koporsógyár építése, amely a gyárvárosi temetővel szemben levő városi telken létesül. Ma a gázgyárat és a strand telepét keresi fel a főpolgármester.

— Resica ajándéka a királynak. Bukarestből jelentik: A Resica-művek igazgatósága Ferdinánd király öfelségének adományozta a ferencfalvai erdőben lévő »Klaus« kastélyt, amelyben az uralkodó legutóbbi látogatása alkalmával megszállott.

— Bethlen inzultálása. Budapestről jelentik: Scitovszky képviselőházi elnök a nemzetgyűlés tegnapi ülésén a képviselők élénk helysége közepette megbélyegezte a Bethlen miniszterelnököt Genfben érte eljás támadást.

* Árvay mos, fest, tisztít, fehérít. IV., Bem-utca 20.

— Állásától megfosztott rendőrfőnök. A királyi tábla közigazgatási bírósága tegnap foglalkozott Jucu Kornél volt karánbeszi rendőrfőnök állásába való visszahelyezési kérelmével, akit három évvel ezelőtt a belügyminisztérium fegyelmi bírósága állásától megfosztott. A tábla közigazgatási bírósága megerősítette a fegyelmi bíróság döntését és Jucut kérelmével elutasította.

* „Lángbetűkkel vagy az égre felírva, hogy a FARMODONT fogkrémnél nem volt még jobb soha!”

— Vizsgák a katolikus tanítóképzőben. A temesvári két katolikus tanítóképző-intézetben ma kezdődtek meg a képesítő vizsgák. A leány tanítóképzőben, amelynek intézete a józsefvárosi katolikus zárdában van, Kayser Lajos kanonok szerepel a vizsgán mint püspöki biztos, a fiú tanítóképzőben pedig, amely a gyárvárosi legényegyletben székel, Blaskovics Ferenc nagyrépost a püspöki vizsgabiztos.

— Általános sztrájk fenyeget Belgiumban. Brüsszelből jelentik: A charieroyi szénkerület munkásai elhatározták, hogy amennyiben július elsején nem kapják meg a követelt béremelést, abbahagyják a munkát. Félő, hogy ebben az esetben Belgiumban általános sztrájk tör ki.

* Kispolgári szövetség értesíti tagjait hogy a kik tulmagas városi adóval megvannak adóztatva s az ellen felebezéssel éltek vagy felebezni óhajtának, legkésőbb e hó 17-ig az összes iratokkal a szövetség irodahelyiségében (Belv. Mate Corvin utca 13 sz.) megjelenni szivesk-djenek.

Véres filmfelvétel oroszánokkal

Néro császár páholyába rohant egy oroszán a Quo Vadis felvételénél — Igazi vérengzés az arénában

Temesvár, június 16.

Római távirat alapján megirtuk annak idején azt a borzalmas szerencsétlenséget, amit egy ottani filmfelvétel alkalmával szereplő oroszán idézett elő azzal, hogy széttepte az egyik színészt. A szerencsétlenség vérfagyasztó részleteivel és rémregénybe illő eseményeivel felülmul minden képzeletet.

Az ismert nevű Ambrosio olasz filmvállalat Sienkiewicz Henrik lengyel író világhírű történelmi regényét a Quo Vadis-t vette fel óriási technikai előkészületekkel és milliókra menő anyagi áldozatok árán. A római filmvállalat egész városrészt foglalt le a világhírű regénynek vászonra való feldolgozása céljából s a nagyszámu filmszereplőkön és több ezer statisztán kívül huszonhat élő oroszánt is szerződtetett a Quo Vadis szereplőit. Sienkiewicz regénye tudvalevőleg Néro császár idejében, Rómában játszódik s az első keresztények véres üldözését, Néro császár kegyetlenkedését és Róma égését tárgyalja egészen addig, amíg Pál apostol megkérdezi a megváltónak az ut porában megjelenő alakját: Hová megy, Uram? A világhírű regény római hősei: Marcus Vinicius és Lygia, a titkos keresztény-jegyese, akiket a hűséges rabszolga, Ursus ment meg esodálatos erejével Néro császár kegyetlenkedésétől s az erényes Lygiát az aréna közepéből ragadja ki a dühös oroszán karmai közül.

Az Ambrosio-filmvállalat éppen annak a borzalmas jelnetnek a felvételénél tartott, amelyek a keresztények véres öldöklését mutatja be Néro császár jelenlétében a hatalmas arénában. A római aréna egyik felén négy méter magasságban az erkélyen helyezkedtek el a főszereplők: Néro császár, Seneca, a böles, Petronius az elegancia mestere és a véres költő egész udvara, az olasz filmművészet legkiválóbb képviselői. Lygia, Ursus és Vinicius korhű jelmezekben az erkély alatt vártak jelenésükre, a halálraitelt keresztényeket ábrázoló statiszták pedig az aréna közepén helyezkedtek el térdepelő, imádkozó és a Megváltó segítségéért esedező

— A Nemzeti Bank kormánybizosa. Bukarestből jelentik: Az Adeverul értesülése szerint a kormány Mircea Araput a Banca Nationala kormánybizosává nevezte ki.

— Késelő diák. Szerajevóból jelentik: Véres verekedés színhelye volt a szerajevói főgimnázium negyedik osztálya. Bilcsár Milován diák rátámadt a terembe lépő Petrovics Boskó tanárra, akit hatalmas késsel hátra szurt. Kihallgatása alkalmával a késelő diák azzal védekezett, hogy a tanár meg akarta őt buktatni és ezért követte el tettét. Kiderült azonban, hogy Bilcsár számtani osztályzata egyike a legjobbaknak és amikor a diák ezt megtudta, sirva fakadt és kijelentette, hogy öngyilkos lesz.

— A vihar áldozata. A tegnapi Temesvár felett átvonuló orkán a Kardos-telepen bedöntött egy fűszert, amely maga alá temette Gál József hatvan éves napszámot. A szerencsétlen ember gerinctörést szenvedett. Súlyos sérüléseivel a mentők a Bega-szanatóriumba szállították.

színészi pózokban.

Megkezdődött a történelmi kép felvétele. A huszonhat élő oroszánt kieresztették az idomítók a ketreceikből az aréna közepén felállított sodronyháló mögé, hogy a velük szemben elhelyezett keresztények öldöklését a valósághoz híven eljátszathassák. Ebben a pillanatban történt a párját ritkító borzalmas katasztrófa.

A huszonhat bestia közül az Európa nevű hatalmas nőstény-oroszán, az aréna közepén levő sodronyhálót vad ugrással áttörve, hirtelen szökéssel a szereplők erkélyére szökött, akiknek ereiben megfagyott a vér és eszeveszett kavardásban ugráltak le a négy méter magasságu erkélyről.

A velőtrázó sikoltások és iszonyatos halálfélelem közepette a szörnyű kavardásban egy Palombi nevű olasz filmszínész sehogysem tudott a dühöngő bestia karmai közül kimenekülni, mire a vérszomjas nőstény-oroszán, akáresak Néro császár idejében a kegyetlen circuszi játékok alkalmával, a szerencsétlen filmszínészt torkonragadta, az aréna közepére lökte és hatalmas karmaival a szó szoros értelmében véres darabokra tépte. A többi szereplők őrzöngve, rettenetes halálfélelemben menekültek el a véres jelenet színhelyéről, amely színjáték helyett a valóságban mutatta be az első keresztények kegyetlen üldözését.

A borzalmas szerencsétlenség után csak nagynehezen sikerült a dühöngő nőstény-oroszánt megfékezni s a többi bestiákkal együtt újra ketrecebe terelni. A Quo Vadis felvételét rendező Ambrosio-filmvállalat igazgatója és rendezője a véres katasztrófa után Rómából elmenekült, mert a felbőszült tömeg lineselésétől tartott. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a Quo Vadist egyizben már feldolgozták filmre s akkor is élő vadállatokkal szerepeltek, de ennél a felvételnél nem történt baleset.

A film, melynek felvételénél ez a borzalmas szerencsétlenség történt, a napokban Temesvárra érkezik és a Városi Mozgóképszínházakban fog bemutatásra kerülni.

— A TÖRÖKÖK RATIFIKÁLTAK. Bagdadból jelentik: A török nemzetgyűlés tegnapi ülésén nagy szótöbbséggel ratifikálta az angol-török szerződést és így Keleten a béke helyreállott. A mosszuli kérdés volt az, amely Anglia és Törökország között az állandó torzsalkodást előidézte és amely a most ratifikált szerződéssel egyelőre lekerült a napi-rendről.

— Európa a gyűlölet központja. Rió de Janeiróból jelentik: A lapok nagy örömmel üdvözlük Brazília kilépését a Népszövetségből. Brazília szívesen lemond a dicsőségről, — írják a lapok, — hogy az európai államok köreit megzavarja. Az óvilág a gyűlölet központja és Európa előbb-utóbb rájön, hogy értéktelen célokat kerget.

— Meggyilkolt házaspár. A jugoszláviai Krepinya községben ember-telen kegyetlenséggel meggyilkolták Dulicki Ádám ottani vendégloft és feleségét. Ismeretlen tettesek behatoltak éjnek idején a házaspár hálószobájába, hosszú késekkel tíz sebet ejtettek a férfin, aki meghalt, majd az asszonyt szurkálták halálra. Véres munkájuk után kirabolták az egész lakást.

— Kormányválság fenyeget Franciaországban. Párisból jelentik: Peret pénzügyminiszter lemondott, hogy egy koncentrációs kabinet megalakítását elősegítse. Briand miniszterelnök tegnap este minisztertanácsot hívott össze az új pénzügyminiszter személyének megállapítása céljából. A miniszterelnök a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy a kamarától kerni fogja a valuta helyzetéről szóló interpellációk újabb elhalasztását. Ha a kamara ehhez nem járul hozzá, úgy a kormány lemond.

* Ma 16-án és minden este új műsorral lép fel a Schimy-kvartett. Palais de danse „Wendt”.

* A temesvári mozik igazgatósága ezúton hozza tudomására a közönségnek, hogy tegnap a nagy vihar miatt beállott villanyzavarok következtében elmaradt a Variete című film előadása. Az igazgatóság közli, hogy a film előadása a belvárosi moziban ma délután négy és hat órakor lesz és arra a tegnapi váltott jegyek érvényesek. A délutáni előadásra a jegyek délelőtt a pénztárnál válthatók.

— Romániába szökött egy jugoszláviai gyilkos. Frensz Péter uzdini lakos halálosan beleszeretett Olgyi Zsófiába, a falu egyik legcsinosabb leányába. Érzelmek nem találtak viszonzásra, ami a legényt annyira elkésértette, hogy egy este az ablakon keresztül a szép Zsófia szobájába lőtt, a golyó a leány szívébe furódott és nyomban megölte. A pancsovai törvényszék Frensz Pétert tizenkét évi fegyházra ítélte és a büntetést az újjvidéki tábla is helybenhagyta. Amikor a gyilkos legényt a mitrovicai fegyházba akarták szállítani, titkos körülmények között megszökött és állítólag Romániába szökött át.

„Consument”

Konfekcióipar

Timișoara-Belváros
Strada Gh. Lazar (Szerb-utca) 2

Női- és férfiszabóság

Állandó raktár női- és férfiszövetekben. Tartósan ugyanazon vállalatnál alkalmazásban levő tisztviselők és munkások részére előnyös részletfizetési feltételek és árkedvezmények

Hirdetmény.

Gyári áron való árusítás! Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáramat mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel
Schusztar Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14
(a sárga villamos végállomása). Tel. 11-91

— A józsefvárosi Hunyadi-uton nagy a por. A józsefvárosi Hunyadi-ut lakói azzal a kérelemmel fordultak szerkesztőségünkhöz, hívjuk fel a városi villamosvasutak igazgatóságának figyelmét arra a körülményre, hogy a legtöbb por is ott fejlődik, és így a nemrégiben üzembe helyezett villamos locsolókocsi este nyolc óra felé öntözze végig ezt a hatalmas utvonalat, mert a helyzet az, hogy este a nagy por és a fülledtség miatt még az ablakokat sem lehet kinyitni.

— A villamos alá került. Tegnap este nyolc óra felé a gyárvárosi Kossuth téren a villamos alá került a nagy kavargásban egy ötven év körüli férfi. A kerek a jobb lábán ejtettek könnyebb zúzódásokat. Kiletét nem sikerült megállapítani.

— Ismeretlen leány belefutott a Begába. A temesvári Hungária-fürdő közelében tegnap egy körülbelül tíz éves leány beesett a Begába és mielőtt még segítségére sielhetek volna, eltűnt a habokban. A holttestét még nem találták meg.

* Dentist **Götzl** fogműtermét a Timisiana palotából áthelyezte Belváros, Szent György-tér, Uj Szeminárium épület I emelet a Német Házba.

* **Nézzé meg az „Atheneum“ házi-kiállítását.** 100 drb perzsaszőnyeg (ebéd ő, szalon és összekötő). 300 drb eredeti olajfestmény (Akvarell, rézkarc, szines tus). Antik butorok, ebédlők és hálószobák. Kvalitások porcellánok és régiségek oriaszi választékban. Felülnő olcsó árak, kényelmes részletfizetésre is vásárolhatók az „Atheneum“-ban Józsefváros, Whitehouse palota. A kiállítás vasárnap is nyitva.

* **BÉRAUTOK** precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14-93, 23-24. Autók közvetítése eladása és vétele.

* **Tömegkirándulás a bruckenau erdőbe.** A timisoarai önk. mentő-társulat egy nagyszabású kirándulást tervez vasárnap, f. évi július hó 4-ére a bruckenau erdőbe, mely páratlanul fog állani a maga nemében. A közönséget különvonat fogja kiszállítani az erdőbe és vissza. Bogrács-gulyás, rablópecsenye az erdőben készül. Számos szórakozás u. m. ének, tánc, zsákfutás, céllövészet, fazektörés, célbadobás, wirsligrás, szerencsekerek, juxbazár, stb. stb. fog a közönség rendelkezésére állani. Részletes program később fog közzétetni.

* **Használjon nappal „Marguerite“** krémet, éjszaka „Minerva“ pomádét s bőre harmatos, bársonyos, üde lesz. Kapható Minerva gyógyszerár, Belv.

a legjobb arcápoló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszerárban

Timisoara-Fabrica, Fő utca 33-35

„Steyr“-autó
XII/1926. típus megerkezett
A jelen legkiválóbb kisautó típusa 786
Képviselő: Sváb Központi Bank R.-T.

Vizumügyek
leggyorsabban PINKERTON vállalatnál Belváros, Szent György-tér 4. Aranyzarvas-szálloda. Telefon 75.

Telefon: 3 88

Telefon: 3-88

Bozsák Mihály és Fia

Timisoara

Sodronykerítésfonat, diszkapuk, sodronyszövetek, szitaárúk és vasbutorgyár.

Allandó nagy raktár!

Mély megilletődéssel tudatjuk, hogy igazgatóságunknak érdemes tagja

Stolz M. Ágost

e hó 15-én életének 72. évében hosszú szenvedés után elköltözött az élők sorából.

Az elhunyt egy felszázadot meghaladó időn át volt intézetünk tisztviselője, ügyvezető igazgatója, majd igazgatósági tagja és páratlan szaktudása, odaadó, fáradhatatlan munkássága által hervadhatatlan érdemeket szerzett és örök hálánkat érdemelte ki.

Emlékét büszkén, kegyelettel őrizzük és kívánjuk, hogy a munkában eltöltött élet fáradalmait békében pihenje ki.

Temesvár, 1926 június 15.

A Temesvári Első Takarékpénztár

FRANZ PESCHIL

Első speciál üzem mindennemű golyócsapágyjavításokra. 50% ÁRMEGTAKARÍTÁS.

Succ. TIMISOARA, IV. Str. Gh. Pop de Băsești (Eötvös utca) Nr. 9
Centr. București Str. Gen. Berthelot Nr. 25.

Olcsó házhelyeket építő nyaggal részletre Kardos-telepen, gyárvárosi strand homokszedők végében.

Hurcolkodás miatt **bécsi női filzkalapok**
filztompok, florentin- és panamakalapok. masamod-kellékek **potom árért** kaphatók **Wilhelm-nél**
a Józsefvárosban. Az új helyiség augusztus 1-től a Mária-szoborral szemben lesz.

Carlton-szálloda, Budapest

Ezennel van szerencsém igen tisztelt vendégeimnek b. tudomására hozni, hogy az általam alapított Bristol Szálloda R.-T. melynek hosszú éveken át vezérigazgatója voltam, feloszlott és a Bristol-szálló eddigi Dunapart és Petőfi-sétány részén a

„CARLTON“-szállodát

létesítettem, melyben zavartalan, kényelmes lakással és a legjobb ellátással tudok szolgálni. Kérem ezentul szolgálataimat az ujonnan átalakított szállodában igénybe venni és szobarendelést, kérészkódást, illetve bármilyen érdeklődést Carlton-szálloda, Budapest IV., Dunapart, Petőfi-tér 6 intézni sziveskedjék. Teljes tisztelettel: Illits Gyula, szállodatulajdonos. (Sürgöncim: Carltonhotel.)

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Férjhezadnám 23 éves csinos leányomat, kinek hozománya kelengyén és butoron kívül 3.000.000 lei. Csak teljes című levelekre válaszolok. Közvetítők kizárva. Leveleket „Disztíngvált“ jellegre e lap kiadójába kérek.

8 HP. Hoffherr és 10 HP. Clayton magánjárók kedvező feltételek mellett kaphatók, Friedrich Testvérek gépgyárában.

Házvezetőnőnek ajánlkozok vagy anyahelyettesnek is, a háztartásban jártas komoly középkorú nő, bárholva falura is elmegy. Cim a kiadóban.

Olcsón eladó használt, de jókarban levő férjruhák. Megtekinthetők délután 2-4-ig Belváros, Hitelbank-palota, I. em. 3 sz.

Irattárosi, raktárnoki, portási vagy ehhez hasonló állást keres nyug. vasuti tisztviselő. Szilágyi József Erzsébetváros, Tirol-utca 64.

Kis családi ház 3 beköltözhető szobával eladó. Erzsébetváros, Tirol-utca 23.

Jutányos áron eladó üzleti állványok (stélázsik) és egy elsőrendű gyártmányú kerékpár. Gyárváros, Alsóárók-utca 17.

Deme Viktor piros igazolványa elveszett. Kéri leadni a rendőrségen.

V. E. S. Levél megy. Szerdán, legkésőbb csütörtök felvenni.

Prochaska Ede Fiai

Temesvár, IV., Bonnáz-utca 21

Ford

Lincoln—Touring—Truck—Fordson, cséplőgépek, Magdeburg—Buckau. Ford-autók és traktorok javítóműhelye.

Szakácsnő kerestetik

azonnali belépésre, aki 2 hónapra Sinaiára is eljönne. Megkeresések: 12-4-ig Erzsébetváros, Püspök-ut 17

Szováta

közepponijában

a Medve-tóval és a Kurszalonnal szemben, a Pax és Christina viláokban

elsőrangú pensioellátás

Cim Pensio Pax Baia Sovata

Eladó Erzsébetvárosban modern családi ház beköltözhető 5 szobás lakással, 1/4 holdas telekkel, gazdasági épülettel, továbbá Mehalában, Meskó-utca 15 sz. alatt egy magas, földszintes ház beköltözhető 1 szobás lakással. Cim a kiadóban.

Megbízható, ügyes asztalosok

kik már malomban dolgoztak és lehetőleg saját szerszámmal is rendelkeznek, azonnal felvétetnek a Temesvári „BEGA“ Gőzmalom Részvénytársaságnál 272

Belváros, Liget-ut 8. sz. alatt

Cioban dr. épületében

„ASTORIA“

néven előkelő, modern kávéház, étterem és sörcsarnok nyílik e hó 20-án. Megnyitás halászlével. Kitűnő italok és finom ételek. Havi abonement olcsón és házon kívül is. Szives pártfogást kér

Muntean vendéglős.

784

Felölös kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.